

Samen beslissen in de praktijk: leren begint bij de professional

In gesprek met Gemmie Reinen

De activiteiten

“Binnen de leerwerkplaatsen (LWP’s) bij Amsta en OTT werken BBL- en BOL-studenten, zorgprofessionals en docenten samen. Het is een mooie mix van leeftijden, opleidingsniveaus en ervaring. De groep is deels vast en deels wisselend, bijvoorbeeld door nieuwe studenten of roosters.

Het centrale thema is ‘samen beslissen’. Aan de hand van tools en casuïstiek ontstaan waardevolle gesprekken. Wat ik bijzonder vind, is dat mensen zich kwetsbaar durven op te stellen. Ze zeggen bijvoorbeeld: ‘Ik vind het lastig om dit gesprek te voeren.’ Dan gaan we samen onderzoeken: wat maakt het lastig, en wat heb je nodig?

In de LWP leren we echt van elkaar. Niet alleen docenten begeleiden, maar deelnemers helpen elkaar ook. Het gaat over en weer. Je ziet dat mensen daardoor ook meer over zichzelf leren. Bijvoorbeeld: hoe ga ik om met dilemma’s? Wat vind ik lastig? En wat doe ik als een bewoner keuzes maakt die mogelijk niet goed voor hem of haar zijn?”

De krachten

“Een belangrijke vraag in de LWP is: hoe maak je contact met een bewoner die anders denkt, communiceert of reageert? En wat vraagt dat van jou?

We stellen vragen zoals: waar ben je trots op, waar loop je tegenaan, en vraag je hulp of ga je zelf door? Het zijn dagelijkse vragen, maar ook fundamentele levensvragen.

We werken met een diverse groep professionals, allemaal in een andere fase van hun leven. Samen buigen we ons over thema’s zoals voeding, roken, zingeving en het levenseinde. Daarbij gaat het niet alleen over de bewoner, maar ook over de professional als mens: hoe sta jij hierin? Waarom heb je die mening? En waarom lukt het jou wél om een band op te bouwen met een bewoner, en een collega misschien niet?”

De doelen

“De LWP’s gaan over de professional van nu én van de toekomst. Dat vraagt om meer en andere vormen van samenwerking.

We willen kennis en ervaringen delen tussen afdelingen, onderwijs en praktijk beter verbinden en meer bij elkaar ‘in de keuken kijken’. Juist die kruisbestuiving is nodig om samen beslissen echt verder te brengen.”

De normen

“Wat me opvalt, is dat (startende) professionals vaak zoeken naar wat ‘goed’ is: wat mag je, wat hoort, en wat wordt er van je verwacht? Ze kijken naar anderen en zoeken houvast.

Tegelijkertijd zie ik dat er mooie resultaten worden behaald. Denk aan een bewoner die weer zelf naar de dierentuin gaat, of iemand die samen met een professional een wensboek maakt. Alleen worden dit soort voorbeelden niet altijd gedeeld.

Als ik daarnaar vraag, hoor ik vaak: ‘Het gaat niet over mij, maar over de bewoner.’ Of: ‘Ik hoef niet in de schijnwerpers te staan.’ Dan probeer ik het gesprek te voeren over het belang van delen. Want het gaat óók over jou als professional. Je mag trots zijn op wat je bereikt hebt, en anderen kunnen daarvan leren.

Voor mij raakt dit aan een groter thema: de positionering van de professional. Wie ben je, en wie wil je zijn? Dat gesprek is essentieel, ook voor werkplezier en motivatie.”

De geleerde lessen

“De leerwerkplaatsen zijn voor mij een heel mooi voorbeeld van Leven Lang Ontwikkelen. Je ziet hoeveel motivatie en leergierigheid er is, bij iedereen — ongeacht achtergrond of functie.

Tegelijkertijd zie ik dat leren in de praktijk nog te weinig vanzelfsprekend is binnen zorgorganisaties. Het ligt niet aan de professionals, die willen wel. Maar de ruimte en mogelijkheden ontbreken vaak.

Daar liggen kansen. Maak leren in de praktijk een vast onderdeel van de bestuurlijke agenda. Alleen dan krijgt het echt de plek die het verdient.”

Stelling

Leren in de praktijk krijgt nog te weinig structurele aandacht binnen zorgorganisaties en zou een vast onderdeel moeten zijn van de bestuurlijke agenda.